

MEMO

Datum	30 juni 2026
Aan	Gemeenteraad
Kopie aan	
Van	College
Onderwerp	Toezegging wethouder n.a.v. rekenkamerrapport Toekomst religieus vastgoed in de gemeente Raalte

Inleiding

De gemeenteraad heeft op 18 juni jl. het rapport Toekomst religieus vastgoed in de gemeente Raalte; Nota van bevindingen (na ambtelijk wederhoor) + bestuurlijke nota, van de Rekenkamer Gemeente Raalte besproken. Wethouder Brinkhuis heeft toegezegd om de aanpak van de gemeente Deventer te gaan bekijken.

Kader en aanpak gemeente Deventer

In het Uitvoeringskader Religieus Erfgoed; Religieuze gebouwen van betekenis, heeft de gemeente Deventer aangegeven hoe zij omgaat met vragen rond religieus erfgoed. Dat doet zij aan de hand van een concrete werkwijze die op drie uitgangspunten berust:

1. Toekomstbestendig religieus erfgoed voor een aantrekkelijke gemeente: verbinding met de lokale geschiedenis, identiteits- en belevingswaarde en de eigenaren vormen een bijzondere doelgroep.
2. Religieus erfgoed is van betekenis voor mensen: de intrinsieke, maatschappelijke en historische waarde is groot.
3. De gemeente neemt verantwoordelijkheid voor religieus erfgoed: religieus erfgoed is onderdeel van de leefomgeving, waarbij het fysieke gebouw en de invulling nauw aan elkaar verbonden zijn. De gemeente is niet probleem eigenaar, maar heeft door de waarden en de maatschappelijke betekenis van religieus erfgoed wel een verantwoordelijkheid. Ontwikkelingen kunnen integraal en gebiedsgericht worden aangepakt en zo bij dragen aan de ambities van de gemeente.

Op basis van deze uitgangspunten, heeft Deventer gekozen voor maatwerk en een proactieve aanpak. Dat betekent dat zij :

- Agenderen en elkaars agenda kennen: zowel intern als extern kennis delen en religieus erfgoed betrekken bij grotere gemeentelijke visies en programma's.
- Verbinden: intern, maar ook tussen ruimtezoekers en -bieders en financiers.
- Verbinden en programmeren: ook met (het gebruik van) ander maatschappelijk vastgoed.
- Maatwerk: "op het juiste moment en op de juiste plaats kennis aanleveren zodat kansen ook benut worden voor religieus erfgoed. Elke ontwikkeling is maatwerk en past vaak lastig binnen vooraf bepaalde objectieve criteria. Er wordt niet gekozen voor criteria of sectoraal beleid op basis waarvan voorafgaand aan ontwikkelingen het ene gebouw meer waarde toegedicht krijgt dan de andere."
- De gemeente beantwoordt verzoeken om verdergaande financiële ondersteuning in principe met "nee". Alleen bij zeer hoge cultuurhistorische en maatschappelijke waarde van het vastgoed. "De gemeente stelt geen criteria op en formuleert geen sectoraal beleid. Deze verzoeken zullen ad-hoc behandeld worden en in de brede context waarbinnen de gemeente opereert afgewogen worden."

Vergelijking kader en aanpak met die van de gemeente Raalte

Vergelijken we de aanpak van de gemeente Deventer met die van de gemeente Raalte zoals vastgelegd in de Informatienotitie Voortgang kerkgebouwen (d.d. 16 februari 2021; zaaknummer 12510-2021) dan zien we veel overeenkomsten. Met de inzet van onze Verbinders, met de ruimtecoach erfgoed en de beleidsmedewerker cultuur kennen we elkaars agenda, verbinden we ruimtezoekers en -bieders en financiers (zoals de provincie), zoeken we de afstemming met het gebruik van ander maatschappelijk vastgoed en leveren we juist ook het maatwerk waar zowel uw raad als de rekenkamer grote waarde aan hecht. Het grote verschil in aanpak is dat wij financiële verzoeken niet in principe afwijzen.

Conclusie

De aanpak van vragen rond religieus erfgoed van de gemeente Raalte komt grotendeels overeen met die van de gemeente Deventer. Alleen wijken wij af in de financiële houding. Onze financiële houding houdt juist rekening met het maatwerkcomponent. Wij lezen in het uitvoeringskader van de gemeente Deventer vooral een bevestiging van de koers die wij nu hanteren. Het biedt ons (op dit moment) geen nieuwe inzichten om ons beleid rond religieus erfgoed verder te formaliseren.